

РЕФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ

Шерстюченко О. О., здобувача вищої освіти група МЕН 6/1
Миколаївський національний аграрний університет

Охарактеризовано реформування банківської системи України в новітній історії її функціонування. Проаналізовано та оцінено основні напрями реформування та наслідки, до яких призвело застосування тих чи інших прийомів на певних етапах розвитку банківської системи.

Ключові слова: банківська система, реформування, Національний банк України, банківський нагляд, банк, капітал.

У 2014–2015 рр. почалася нова хвиля змін, що спрямована на трансформацію банківської системи України та покликана усунути її недоліки та поліпшити показники достатності капіталу та фінансових показників [1].

Озираючись у 2014 р., бачимо величезні проблеми, вирішення яких потребувало комплексного підходу, адже були відсутні пріоритети щодо ключових коротко- та середньострокових цілей та розроблення дорожньої карти, яка згодом перетворилася на повноцінну програму реформування банківського сектору до 2020 р [1].

На думку фахівців[2] банківський сектор України останнім часом демонструє стабільність і позитивне зростання:

- припинилося скорочення обсягів кредитного портфеля фізичних осіб;
- з'явилося багато банківських установ, які раніше не працювали в кредитному сегменті, а тепер виходять на цей ринок.

Вважаємо, що перетворення банківської системи України вже наближаються до логічного завершення. Деякі зміни ще тривають або заплановані на майбутнє, але резонансних інформаційних приводів реформа вже не продукує[2]. Наразі маємо вдалий момент, щоб проаналізувати якість проведених реформ. Одразу слід зауважити, що банківську реформу не можна оцінювати однобічно. Це комплексний процес, у якому була маса складових та обмежень. Якись зміни були ефективними, а якись згенерували занадто багато поганих побічних наслідків[2].

Головна мета реформування — забезпечити якісне виконання банківською системою власних функцій. Для самих банківських установ головна функція — отримання прибутку. Тут результати більш ніж переконливі: у I півріччі 2019 р. рентабельність капіталу (ROE) в системі становила майже 38%[4]. Це рекорд, якого вона ніколи не показувала раніше та, ймовірно, не повторить і в майбутньому. Його вагу підвищують три фактори:

- чималий запас капіталу, без якого прибутковість була б іще вищою (бо знаменник у формулі ROE був би нижчим),
- значний надлишок ліквідності, на який заробляють порівняно невеликий відсоток (якби ці гроші працювали в економіці, доходи були б іще більшими), нарешті, ситуація в економіці далека від піка, під час якого рентабельність фінансових установ найвища [3].

Вважаємо, що в результаті реформи банківських установ загалом позбулися багатьох шкідливих елементів, які під час кризи 2014 року стали фактором реалізованого ризику. Обмеження кредитування пов'язаних осіб та підвищення вимог до позичальників зменшили загрозу кредитних дефолтів.

На нашу думку причиною урегулювання питання змусили знизити ризик втрат через неадекватні рішення судів та недоброчесну поведінку боржників. Запровадження кредитного реєстру припинило практику паралельного кредитування в багатьох фінустановах, щоб потім не платити жодній. Нові нормативи, регулярне стрес-тестування, практика активнішої взаємодії НБУ з банками робить їх прозорішими та вартими більшої довіри, знижує ризик незаконних дій банкірів. Перелік можна продовжувати.

Розглядаючи ситуацію з реформуванням банківської системи України бачимо позитивні зміни які мають тенденцію до розвитку.

Література:

1. Банківська система України: виклики і перспективи. URL: <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=14741673> (дата звернення: 15.12.2018).
2. Офіційний сайт асоціації українських банків. URL: <http://aub.org.ua/> (дата звернення: 15.12.2018).
3. Шпак О.В., Мананнікова Н.В. Банківська система України: сьогодення та перспектива розвитку. URL: http://www.rusnauka.com/16_EISN_2015/Economics/1_193955.doc.htm (дата звернення: 15.12.2018).
4. Національний Банк України URL: <https://bank.gov.ua/supervision>

Annotation

The reform of the banking system of Ukraine in the recent history of its functioning is characterized. The basic directions of reforming and consequences, which led to the use of certain techniques at certain stages of development of the banking system, are analyzed and evaluated.

Key words: *banking system, reform, National Bank of Ukraine, banking supervision, bank, capital.*

**Науковий керівник – Бурковська А. В.,
канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв**